

בתי המשפט

עמ'002742/08		בית המשפט המחוזי בתל-אביב	
		בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים	
תאריך: 30/10/2008		כב' השופטת גדות שרה	בפני:

בעניין:

1. תל אביב 1 בראשות רון חולדאי
 2. רון חולדאי
 3. עו"ד אייל יפה – חבר וועדת הבחירות בעיריית ת"א-יפו
- העותרים ע"י ב"כ עו"ד דור חזקיה
- נ ג ד
1. מר יוסף ברון – מנהל הבחירות לעיריית ת"א-יפו
 - ע"י ב"כ פרקליטות מחוז ת"א (אזרחי)
2. עו"ד אברהם (אייבי) נאמן - יו"ר ועדת הבחירות
 - ע"י ב"כ עו"ד דביר ממשרד עו"ד אברהם נאמן
3. רשימת "התל אביבים"
 - עו"ד רון לוינטל
 - ע"י ב"כ עו"ד וינברגר ברטנטל ושות' המשיבים

פסק דין

עתירה זו הוגשה כנגד החלטת ועדת הבחירות בעיריית ת"א-יפו מיום 16.10.08, אשר נשלחה ביום 19.10.08 (להלן: "ההחלטה"), לפיה אושר למשיבה 3 (להלן: "המשיבה") לכלול את השם "חולדאי קונטרול" בפתק ההצבעה שלה.

העובדות:

1. העותרת, "תל אביב 1 בראשות רון חולדאי" הגישה רשימת מועמדים למועצת העיר ת"א-יפו, אשר חבריה תומכים בבחירתו של מר רון חולדאי, (להלן: "מר חולדאי"), לראשות העיר. בוחרי העותרת מתבקשים לבחור בה בבחירות למועצת העיר ובמר חולדאי לראשות העיר, באמצעות שני פתקי הצבעה - פתק אחד עליו יירשם "רון חולדאי" ופתק אחר עליו יצוינו אותיות הרשימה "תא" וכיתוב: "ת"א 1 בראשות רון חולדאי".
2. המשיבה גם היא סיעה המבקשת להשתתף בבחירות הקרובות למועצת העיר ת"א-יפו ושמה "התל אביבים".

לסיעה זו אין מועמד לראשות העיר והיא בחרה לכתוב על פתק ההצבעה שלה את האותיות **"יש"** וכיתוב נוסף הכולל את המילים: **"חולדאי קונטרול"**.

3. ביום 16.10.08 התקיימה ישיבת ועדת הבחירות. בישיבה השתתפו המשיב 1, מר יוסף ברון, מנהל הבחירות, וחברים נוספים, כמפורט בסעיף 5 לנספח א' לעתירה.
- באותה ישיבה אושרו 6 מועמדים לראשות העירייה, ביניהם מר רון חולדאי, וכן אושרו 18 רשיות הכוללות את העותרת (סעיף 5.6.2 לנספח א' לעתירה) והמשיבה (סעיף 5.6.1 לנספח א' לעתירה).
- הודעה על כך נשלחה ביום 19.10.08 לחברי ועדת הבחירות, לב"כ הרשימות ולמשתתפי הישיבה.
4. העותרת סברה כי בהכללת השם **"חולדאי קונטרול"** בפתק ההצבעה של המשיבה יש משום שימוש מטעה אשר עלול להביא להטעייה של הציבור.
- אי לכך הגישה את העתירה הנוכחית בה עתרה להורות למשיב 1 לפסול את רישום שמה של המשיבה ולא להתיר לה רישום מטעה אחר.
5. משיב 1, באמצעות הפרקליטות, מתנגד לעתירה, כמפורט בתגובתו.
- משיב 2, יו"ר ועדת הבחירות, מסכים לעתירה ואף הגיש תגובה מטעמו.
- משיבה 3, כמובן, מתנגדת לעתירה.
6. העותרת מפנה לסעיף 39 לחוק הרשיות המקומיות (בחירות) התשכ"ה-1965, הקובע כי רשימת מועמדים לא תישא כינוי, אות או אותיות העלולים להטעות.
- לטענתה, השם שבחרה המשיבה, הכולל את השם **"חולדאי קונטרול"** הוא מטעה שכן הוא כולל את שמו של מר חולדאי הקשור לרשימה אחרת.
- לטענתה, קיימת סבירות גבוהה כי בקיומם של שני פתקי הצבעה, האחד של העותרת והשני של המשיבה, עלול בוחר לטעות ולבחור בפתק הנושא את השם המטעה של **"חולדאי קונטרול"**.
- עוד טוענת העותרת כי כללי ודיני הבחירות נועדו להבטיח כי לא יופרו זכויות וכי הרישום בשם מסויים לא יגרום להטעייה.
- אי לכך, ולשם שמירת טוהר הבחירות ואופיין הדמוקרטי, וכדי למנוע הטעייה, מבקשת העותרת לפסול את רישום השם **"חולדאי קונטרול"** ולא להתיר רישומו של שם מטעה אחר.
- העותרת מפנה לפסיקה לפיה **"האיזון הראוי בין העקרונות המתנגשים מתבטא באיזון העקרוני הזה: הרשם רשאי לסרב לרשום מפלגה בשם פלוני, אם קיימת ודאות קרובה כי רישום בשם פלוני יביא להטעייה של הציבור"** (רע"א 10503/02, אביאל אהרון נ' רשם המפלגות, עו"ד אלישע צידון, פ"ד נז(1), 703, 707).
- לאור האמור לעיל מבקשת העותרת, כאמור, להורות למשיב 1 לפסול את רישום שמה של המשיבה ולא להתיר לה רישום של שם מטעה אחר.
7. המשיבים טוענים כי אין מקום להתערב בהחלטת מנהל הבחירות, אשר איננה חורגת ממתחם הסבירות.
- לטענתם, סימון הרשימות באמצעות אותיות שונות (תא לעותרת ו- יש למשיבה) ימנע טעות בהצבעה כמו גם ההבחנה בין הפתק הצהוב לראשות המועצה לבין הפתק הלבן

למועצת העיר.

המשיבה טוענת כי בראש רשימתה עומד עו"ד רון לוינטל, אשר כיהן באופוזיציה, וסיעה זו בחרה להבדיל עצמה לחלוטין מהעותרים וחרתה על דגלה להיות הגוף המפקח על מעשיו ומחדליו של ראש העיר, מר רון חולדאי. גם בפרסומים, כל על פי הטענת, הדגישה המשיבה את התבדלותה המוחלטת ממר חולדאי, וחרתה על דגלה חלק מעקרונות אלה, במסגרת מצעה.

עוד טוענת המשיבה כי לא קיימת ודאות קרובה לכך שאדם סביר, החפץ לבחור ברשימה של מר חולדאי לראשות העיר, יטעה ויבחר ברשימת המשיבה. לטענתה, **"חולדאי קונטרול" הוא 'חולדאי קונטרול' הוא 'חולדאי קונטרול' ולכן אין מדובר בסיעת העותרת ואין חשש, ואף לא חשש ודאי לטעות ו/או הטעה."**

המשיבה מציגה דוגמאות אשר, לטענתה, יש בהן כדי להשליך על ענייננו כמו רשימות בשם **"הירוקים"** מול **"עלה ירוק"**, כמו **"התעוררות ירושלים"** מול **"ירושלים ביתנו"**, **"ירושלים תצליח"**, **"למען ירושלים"**, **"ירושלים החופשית"** וטוענת כי גם בענייננו אין מקום לפסול את רישום שם המשיבה.

המשיבה מתייחסת גם בהרחבה לנושא חופש הביטוי, להגבלת שמות, הכל כמפורט בתגובה שהגישה.

8. משיב 2, טוען בתגובתו, כי הוא מבקש לקבל את העתירה מאחר וקיימת ודאות קרובה כי השם אותו בחרה המשיבה יגרום להטעיית הציבור. הטעייה זו פוגעת, לטענתו, בשוויון ובאפשרות האפקטיבית לממש את הזכות לבחור, ובכך היא פוגעת בדמוקרטיה עצמה.

דיון:

9. לאחר שעיינתי בעתירה ובתגובות על נספחיהן, ובטיעוני הצדדים בפני, מצאתי כי יש מקום לקבל את העתירה.

10. מר רון חולדאי משמש כראש עיריית ת"א-יפו מאז 1998, בשנת 2003 נבחר לקדנציה נוספת, והוא מועמד לראשות העיר גם בבחירות הקרובות. העותרת היא סיעה אשר חבריה תומכים בבחירתו של מר חולדאי כראש עיר בבחירות הקרובות. בפתק האחד לבחירות לראשות העיר רשום **"רון חולדאי"** ובפתק השני המתייחס לסיעה רשום **"תא"** וכיתוב: **"ת"א 1 בראשות רון חולדאי."**

11. אין חולק כי השם **"רון חולדאי"** הוא שמו הפרטי ושם משפחתו של מר רון חולדאי, הוא שמו של ראש עיריית ת"א בעשר השנים האחרונות, הוא שמו של המועמד לראשות העיר, הוא האיש שבו תומכת העותרת לבחירה כראש עיר ושמו מופיע בשני הפתקים מטעם מר חולדאי והעותרת. אי לכך השימוש ע"י המשיבה במילים **"חולדאי קונטרול"**, לא רק שיש בהן כדי להטעות אלא יש בהן כדי להטעות **"בוודאות קרובה"**, אם לא למעלה מכך. הבחור הסביר, בבואו לבחור את פתק ההצבעה, וברצונו להצביע לעותרת, עלול לטעות, בוודאות קרובה, ולקחת פתק אחר אשר עליו רשום השם **"חולדאי"**. חלק מהבוחרים מתקשים בקריאה, אחרים יודעים שפות אחרות ואינם שולטים היטב דווקא בשפה העברית, אחרים נרגשים בעומדס אחרי הפרגוד במעמד הבחירות, ואין ספק כי קיימת ודאות קרובה של הטעייה ו/או טעות בהכללת השם **"חולדאי קונטרול"** במסגרת

פתק ההצבעה של המשיבה.

12. יתירה מכך - אין מדובר בשמות דומים של סיעות אלא בשם משפחה, שאיננו מהשמות הנפוצים, של ראש עיר מכהן ומועמד לראשות העיר בבחירות. אי לכך, לא רק שהשימוש בשם חולדאי עלול להטעות בוודאות קרובה אלא, לטעמי, הכללת שם זה היתה פסולה מלכתחילה. השמטת המילים "חולדאי קונטרול" משם המשיבה איננו פוגע בחופש הביטוי אלא ההיפך הוא הנכון. השארת מילים אלה על כנו, בפתק ההצבעה של המשיבה, תפגע בעותרים.
13. מקובלים עלי טיעוניו של משיב 2, כמפורט בסעיפים 8 ו-9 לתגובה, לפיהם:
8. במקרה דנן קיימת ודאות קרובה כי השם המטעה יביא להטעה של הציבור, כך שבחורים המבקשים לבחור ברשימת המועמדים שבראשה עומד מר רון חולדאי – 'ת'א 1 בראשות רון חולדאי', יצביעו בטעות לרשימה שבראשה עומד מר לוינטל – 'חולדאי קונטרול – התל אביבים' ולהיפך.
9. לא זו אף זו: בשם המטעה מוצבת המילה 'חולדאי' לפני המילה 'קונטרול', שפירושה באנגלית שליטה ו/או פיקוח. מיצוב המילים באופן האמור אף עלול להחמיר את הטעות וליצור את הרושם כי מדובר ברשימה אשר היא ו/או פעילותה מצויות בשליטתו ו/או פיקוחו של מר חולדאי. למען הזהירות יובהר כי היפוך סדר המילים בשם המטעה לא יגרע מחומרת ההטעה הטמונה בשם המטעה."
14. לאור התוצאה אליה הגעתי, לא מצאתי צורך לדון בטענה נוספת שהעלה משיב 2, אולם מצאתי כי יהא זה נכון לציינה במסגרת פסק הדין.
- בסעיף 12 טוען המשיב 2 כי: "עשיית שימוש בשמו של מר חולדאי במסגרת השם המטעה, עלול להוות עבירה על הוראת סעיף 2(6) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, האוסרת 'שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח' – ובמשמע גם ריווח פוליטי. השם 'חולדאי' בהקשר הנתון מכוון לאדם אחד, רון חולדאי, והוא היחיד הרשאי להתיר שימוש בשמו."
15. אני ערה היטב לטענות המשיבים בעניין תקינות החלטות הרשות. בענייני נפל פגם בהחלטת ועדת הבחירות, אשר בראשה עומד משיב 1, ולא היה מקום לאשר למשיבה את הכיתוב הכולל "חולדאי קונטרול". אי לכך יש מקום להתערב בהחלטת הרשות ולבטלה.
16. אשר על כן אני מקבלת את העתירה ומורה למשיב 1, מנהל הבחירות בוועדת הבחירות בעיריית ת"א-יפו, לפסול את רישום המילים "חולדאי קונטרול" בפתק ההצבעה של המשיבה.
- כמו כן, ולאור הסעד שהתבקש בעתירה, אני גם אוסרת על משיב 1 לאשר למשיבה רישומו של שם מטעה אחר.
17. המשיבים 1 ו-3, כל אחד מהם, ישלמו לעותרת שכ"ט עו"ד בסך 10,000 ₪ + מע"מ וכן מחצית ההוצאות.
18. המזכירות תשלח העתק מפס"ד זה לצדדים.

ניתן היום א' בחשוון, תשס"ט (30 באוקטובר 2008) בהעדר הצדדים.

גדות שרה, שופטת